

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/140/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114209666
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8114209666.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Romana Tótha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 26.8.2014 pod č. k. 12C/149/2014-9, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu, ktorou žalobca žiadal zaviazať žalovaného na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 752,35 eur. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal z odôvodnenia návrhu, že žalobca v pozícii oprávneného subjektu navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere. Exekúcia bola vedená na vymoženie jeho pohľadávky proti povinnému K. E. Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21Er/627/2010. Z exekučného spisu bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 16.7.2010, pričom exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 19.4.2010 sp. zn. SR 02242/2010. Podaním zo dňa 17.8.2010 bol žiadaný právny zástupca oprávneného, aby v lehote 10 dní predložil exekučnému súdu vyjadrenie k reálne poskytnutému úveru, priamy dôkaz na preukázanie, akú sumu oprávnený povinnému poskytol, preukázal dohodnutý zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne. Zároveň rozhodcovský súd bol žiadaný o predloženie spisu. Uznesením zo dňa 17.6.2011 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol s odôvodnením, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci obsiahnutá v bode 18. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v konaní, znemožnila voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodnutie sporu štátnym súdom, rozhodcovskú doložku si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber. Uznesením zo dňa 10.8.2011 bolo exekučné konanie zastavené. Teda exekučný súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora v zákonnej 15-dňovej lehote. V predmetom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy

žalobca vychádzal z doteraz judikovaných súm, ktoré boli priznané sťažovateľom nálezmi Ústavného súdu SR pri konštatovaní prietahov za určité obdobie.

Žalovaná žiadala návrh zamietnuť z viacerých dôvodov. V prvom rade namietala procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci, a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody.

Vo všeobecnosti žalovaná namietala, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy, a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám.

Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaní, sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu príkladmo pod sp. zn. II.ÚS211/2012, IV.ÚS 366/2012 a IV.ÚS 374/2012.

Zároveň žalovaná poukázala na to, že nie je splnená základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti žalobcu. V tejto súvislosti poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli doručené okresnému súdu žaloby vo veci, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky pod sp. zn. 2Cz38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok.

Zároveň zdôraznila, že žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosti o predbežné prerokovanie predmetných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočností podstatné pre prerokovanie nároku. Nakoľko neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal, nepovažuje tento za predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z..

Čo sa týka splnenia atribútov pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle uvedeného zákona, je potrebné vychádzať zo znenia exekučného poriadku, v zmysle ktorého pre posudzovanie exekučného titulu, rozhodcovského rozsudku neplatí stanovená 15-dňová lehota na udelenie poverenia, prípadne na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, ak táto bola na súde podaná po 1.6.2011. Pred 1.6.2011 v zmysle ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku tento sa týkal vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Poukázala na to, že v samotnej dôvodovej správe k novelizovanému ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku je uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor Slovenskej republiky. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“ predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto zákona.

Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR pod sp. zn. I. ÚS 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci. Pojem

zbytočné prietahy obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci, sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Zároveň žalovaná poukázala na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z.. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. rozhodovať na základe prietahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Zároveň uviedla, že zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom vyplýva v niektorých žalobách k nesprávnemu úradnému postupu Okresných súdov, že k týmto malo dôjsť pred dňom 23.4.2009. Ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po 3 rokoch odo dňa, kedy sa žalobca o škodu dozvedel, t. j. po 3 rokoch od uplynutia 15-dňovej lehote na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na uvedené vznesla námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009, t. j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

K vyčíslenej škode a k nemajetkovej ujme zo strany žalobcu vyjadrila žalovaná názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

K príčinnej súvislosti žalovaná uviedla, že táto nie je daná ani pre prípad uplatnenej náhrady škody z nezákonného rozhodnutia súdu, prípadne z náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorý je zo strany žalobcu tvrdný. Z týchto dôvodov žiadala žalobu v plnom rozsahu zamietnuť.

S použitím § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ďalej § 41 ods. 1, 2, 3, § 44 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 Exekučného poriadku a na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa uzavrel, že nárok žalobcu je nedôvodný.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednáwanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o jeho žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 1.6.2011 a po tomto dátume, teda či pod slovné spojenie rozhodnutia v rozhodcovských komisiách a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť aj rozhodcovské rozsudky vydané

rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom, súd uvádza, že v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvedenú lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka bolo zakotvené, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, teda v akomkoľvek štádiu exekučného konania je oprávnený exekučný súd skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom, a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví s poukazom na ust. § 45 ods. 1 až 3 Zákona o rozhodcovskom konaní.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010, exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu exekúcie, a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vydanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku.

K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.3.2011 pod sp. zn. 5Cdo291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania, alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom alebo je v rozpore s dobrými mravmi alebo nim bolo prisúdené plnenie nemožné, pričom nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd v danej veci poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012, v ktorej sa zaoberal sťažnosťou žalobcu v obdobnej veci ako vo vzťahu k namietanému porušeniu postupu Okresného súdu Prešov, a to porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pred Okresným súdom v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 15Er 684/2011.

Podľa zistení Ústavného súdu bola Okresnému súdu dňa 15.8.2011 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, na vykonanie exekúcie, kedy 16.4.2012 súd vyzval žalobcu na predloženie rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zistenia poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nie je každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu I.ÚS 63/00).

Ústavný súd poukázal aj na to, že už v predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Uviedol, že v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení

účinnom v relevantnom čase už 15- dňová lehota od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti na vykonanie exekúcie.

V uvedenom ustanovení je výslovne uvedené, že táto lehota sa nevzťahuje na prípady, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c), a), d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie.

V čase rozhodovania pred Ústavným súdom bolo už o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodnuté a doba rozhodovania o tejto žiadosti v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľná, ale v okolnostiach daného prípadu, keď Ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľka podávala žiadosti o udelenia poverení na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažovala všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musela počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jej žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je možné považovať za ústavne akceptovateľné. Z uvedeného dôvodu bola sťažnosť sťažovateľky - žalobcu odmietnutá ako neopodstatnená.

V predmetnom konaní súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup - existenciu prietahov v konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zo zhodného dôvodu a s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Ústavného súdu SR nebolo možné konštatovať zbytočné prietahy v konaní exekučného súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V uvedenej veci exekučný súd konal sústredene bez prietahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom nebola zistená. Návrh bol doručený dňa 16.7.2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a bola žiadaná súčinnosť oprávneného, ktorú neposkytol v lehotách určených súdom.

K ustanoveniu § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd považuje za potrebné dodať, že je ním zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležitého skúmania exekučného titulu. Všetky namietané návrhy na vydanie exekúcie boli žiadané na základe titulu - rozhodcovského rozsudku. Keďže však titulom bol rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj zo spomínaného zákona o rozhodcovskom konaní, v ktorom kontexte pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia je extrémne krátka, aby zodpovedne exekučný súd preskúmal predložené rozhodcovský rozsudok a žiada súdneho exekútora o udelenie poverenia, vzhľadom na zložitost' veci, posúdenie súladu exekučného titulu, zmenu so štátnym právnym poriadkom, ale aj predpismi EÚ. Napokon aj Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom stanovených lehotách.

Súd dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia bola bez zbytočných prietahov, v danej exekučnej veci bol oprávnený žiadaný o poskytnutie súčinnosti a predloženie vyjadrení na ktoré nereagoval, ani nepredložil listinné dôkazy, o ktoré bol žiadaný.

Podľa názoru súdu, v ďalšom žalobca nepreukázal ani predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existenciou majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenia o tom, že mu tieto náklady vznikli. Z týchto dôvodov návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a žalobca v spore úspešný nebol, účastníkom náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súd rozhodol o merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou

obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súdny sú vo svojej rozhodovacej činnosti viazané Ústavou SR, ústavným zákonom, medzinárodnými zmluvami a zákonom. Nárok žalobcu nemožno interpretovať prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514 v znení zákona č. 412/2012 Z.z. a uvádzať do konania princíp retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd vytvára konštrukciu pri zamietnutí nároku na majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v dôsledku nedôveryhodnosti údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemá k dispozícii exekučný spis, a tak o niektorých skutočnostiach mohol len usudzovať. Ani táto skutočnosť nemôže zo strany štátneho orgánu vytvárať nesprávny úradný postup. Je nesporné, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Súd odignoroval vysvetlenie vzniku stavu právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úlohy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd ani samotný štát neprijali žiadne opatrenie na riešenie vzniknutej situácie pri prieťahoch v súdnom konaní, ak dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod.. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávany za vinu žalobcovi a návrh zamietť.

Ďalej namietal, že súd sa nedostatočným spôsobom oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške navrhutej škody a taktiež sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o prerušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd po zákonne ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k dôvodom odvolania žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. dáva povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Exekučný poriadok dáva z úradnej moci povinnosť súdom skúmať žiadosť o udelenie poverenia a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca ako oprávnený viedol exekučné konanie na základe rozhodcovského rozsudku v spotrebiteľských zmluvách, kde exekučný súd skonštatoval, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto v rozpore s ustanovením § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a v rozpore so Smernicou 93/13/EHS. Na základe toho súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia pre súdneho exekútora, ale táto 15-dňová lehota nie je stanovená v prípadoch, keď súd nevyhovie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi, tak z Exekučného poriadku takáto povinnosť na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia nevyplýva. Preto nemôže dôjsť ani k porušeniu práva žalobcu na vydanie

rozhodnutia - urobenia úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Štát má zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom len v prípade, keď takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak v Exekučnom poriadku neexistuje lehota na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody za nedodržanie neexistujúcej zákonnej lehoty, keď nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom. Rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody predstavujúcu istinu a príslušenstvo, ktoré viac nemôže byť priznané právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Ako príčinu toho uvádza, že v exekučnom konaní sa nemôže domôcť svojho nároku, pretože uzavrel neplatnú rozhodcovskú zmluvu so žalovaným ako povinným. Exekučný súd zistil neplatné rozhodcovské doložky a konštatoval nedostatok právomoci rozhodcu rozhodovať o nároku žalobcu ako oprávneného. Takáto chyba oprávneného nemôže byť na ľarchu exekučného súdu, ktorý urobil svoju zákonnú povinnosť a preskúmal súlad titulu so zákonom. Rozhodnutie okresného súdu je preto správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody zamietol.

Čo sa týka uplatnenia majetku ujmy v rozsahu 20 % z uplatnenej sumy - istiny s príslušenstvom, tak pochybenie žalobcu v exekučnom konaní a vymáhanie nároku z rozhodnutia rozhodcu bez platnej rozhodcovskej zmluvy nemôže byť základom nároku na nemajetkovú ujmu podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Keď nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočného prietahu, nevznikol ani nárok na nemajetkovú ujmu.

Nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v 15-dňovej lehote nemôže byť takou prekážkou, pre ktorú by nemohol oprávnený žiadať svoju pohľadávku zo zmenky alebo zmluvy o úvere iným spôsobom, než výkonom rozhodnutia. Aj z tohto dôvodu nevzniká žalobcovi nárok na uplatnenie návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podstatným dôvodom, pre ktorý došlo k zamietnutiu návrhu žalobcu, bolo to, že v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, žalobca nepreukázal výsledok vybavenia sťažnosti na prietahy, výsledok žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, ďalej nepreukázal právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, nepreukázal právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa tohto ustanovenia sa totiž z týchto skutočností pri posúdení nesprávneho úradného postupu súdu musí vychádzať. Ak táto podmienka nie je splnená, nie je preukázané, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a o zmene niektorých zákonov. Tu je treba uviesť, že aplikácia tohto ustanovenia aj na tvrdený nesprávny úradný postup pred 1.1.2013 je namieste, a nejde o pravú retroaktivitu. K definujúcim znakom právneho štátu patrí zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Avšak nie každá retroaktivita je nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu, na ktorom je budovaný právny štát, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri nepravé retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy, a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, zavádza do budúca nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej

právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (viď. uznesenie NS SR z 29.6.2010 sp. zn. 4Cdo/98/2010).

Odvolačný súd zdôrazňuje, že v danom prípade nová právna neneguje účinky nesprávneho úradného postupu, len na druhej strane umožňuje posúdiť presnejšie podmienky, z akých je treba vychádzať pri skúmaní tejto právnej skutočnosti. Súd prvého stupňa teda správne vychádzal z tohto ustanovenia a nenaplnenia podmienok zo strany žalobcu v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom preukázanie nesprávneho úradného postupu je jednou z podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Ak táto podmienka nie je splnená, potom nie je dôležité skúmať ďalšie podmienky, ktoré je treba naplniť pri uvedenej zodpovednosti.

Ako už odvolací súd poukázal, preukázanie ostatných podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a ich skúmanie súdom prvého stupňa, vzhľadom na to, že nebola preukázaná prvá podmienka zodpovednosti, a to nesprávny úradný postup, nebolo pre rozhodnutie súdu prvého stupňa nevyhnutné.

Odvolačný súd pokiaľ ide o splnenie podmienky § 15a a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov uvádza, že táto podmienka v čase rozhodovania súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu už bola splnená.

Z hore uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak trovy mu nevznikli, a preto mu ich náhrada priznaná nebola. Rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania má oporu v ustanovení § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.